

ԹԵՍ

(նմուշ)

1-ին մաս

Կարդա՛ տեքստը և պատասխանի՛ր տրված հարցերին:

Գավիթի կյանքը գրեթե հրաշալի էր. նա իրենց բակում շատ ընկերներ ուներ, որոնց հետ ամեն օր՝ դասերից հետո, գնում էր գնդակ խաղալու: Միայն թե Գավիթը մի մեծ խնդիր ուներ. դա նրա փոքր քույրն էր՝ Լիլին: Լիլին ոչ մի կերպ չէր կարողանում հասկանալ, որ Գավիթին ու նրա ընկերներին բոլորովին դուր չի գալիս, որ ինքը միշտ նրանց հետ է լինում: Հենց տղաները դուրս էին գալիս բակ, Լիլին իր փոքրիկ ոտիկներով վազում էր նրանց մոտ և ուրախ-ուրախ ցատկոտելով՝ հայտնում.

- Ես եկա՛...

Բոլորը հոգոց էին հանում: Իրականում աղջիկը առանձնապես նեղություն չէր տալիս նրանց. շատախոս չէր, չէր նվնվում, չէր խառնվում նրանց խաղերին: Ճիշտն ասած, շատ բան չէր էլ կարող անել: Այնքան փոքրիկ էր, որ ո՛չ կարող էր գնդակ խաղալ, ո՛չ ծառերը մագլցել, միայն իր սև աչիկներով լուրջ նայում էր տղաներին, և ուր նրանք գնում էին, ինքն էլ նրանց հետևից գնում էր:

Գավիթը փորձում էր մորը համոզել, որ Լիլին չթողնի իրենց հետևից գալ:

- Ինչո՞ւ պիտի իմ քույրը միշտ մեզ հետ լինի,- հարցնում էր նա,- ինչո՞ւ Արմենի քույրը չի գալիս,

Հակոբի քույրը չի գալիս:

Մայրը ծիծաղում էր.

- Արմենի քույրը ընդամենը վեց ամսական է, Հակոբը ընդհանրապես քույր չունի... Քո բախտն այդ հարցում չի բերել:

Մի օր Գավիթը ուզում էր տղաների հետ գնդակ խաղալ: Սկզբում նրանք մի ծանր գնդակ ունեին:

Բայց մի անգամ այդ գնդակը Սարգիս քեռու պատուհանը կոտրեց: Ի՞նչ պատմության մեջ ընկան:

Գնդակն էլ այլևս հետ չստացան: Հիմա արդեն թեթև գնդակով էին խաղում: Այդ օրը տղաները դեռ նոր էին դուրս եկել, երբ Լիլին սովորականի պես վազեց նրանց մոտ ու ասաց.

- Ես եկա՛...

Տղաները, ինչպես միշտ, ձևացրին, թե նրան չեն նկատում: Նրանք սկսեցին խաղալ: Տղաներից մեկը այնպես ուժգին հարվածեց գնդակին, որ այն այս անգամ էլ ընկավ Սարգիս քեռու բակը: Նրանք վազելով մոտեցան ցանկապատին և տեսան գնդակը խոտերի մեջ՝ այնքան հեռու, որ ձեռք չէր հասնի: Հակոբը փորձեց անցնել ցանկապատի ճաղերի արանքով, բայց չկարողացավ:

- Ես չեմ կարող անցնել,- հուսահատ ասաց նա,- ցանկապատը շատ խիտ է: Եվ մեզանից ոչ մեկը չի կարող:

Իրավիճակն անելանելի էր: Բոլորից շատ Գավիթն էր տխրել:

- Այս ամենը Լիլիի պատճառով եղավ,- ասաց նա,- Տիգրանը այդքան ուժեղ խփեց գնդակին, որովհետև Լիլիի վրա էր բարկացել:

- Մի նայե՛ք Լիլիին, տեսե՛ք, թե նա ինչ փոքրիկ է,- ասաց Արմենը, - Լիլի՛, այստե՛ղ արի:

Լիլին վազելով եկավ՝ ասելով.

- Ես եկա՛...

Հեշտությամբ մտնելով ճաղերի արանքից՝ Լիլին դուրս բերեց գնդակը ու հանձնեց հիացած տղաներին: Գավիթը հպարտությամբ նայում էր նրան, հետո ասաց.

- Ես քեզ գնդակ խաղալ կսովորեցնեմ:

1 Նշի՛ր երկու բան, որոնցով նկարագրվում է Լիլին:

Պատասխան՝ _____, _____

2

Ո՞րն էր Դավիթի հիմնական խնդիրը:

- 1) Հարևանը գնդակը հետ չէր տալիս:
- 2) Քույրն ամեն տեղ ուզում էր նրա հետ գնալ:
- 3) Ընկերը կորցրել էր Դավիթի միակ գնդակը:
- 4) Մայրը բարկանում էր, երբ ինքը քրոջ հետ կոպիտ էր վարվում:

3

Ուշադիր կարդա տեքստի երկխոսությունները և պատասխանի՛ր տրված հարցերին:

ա. Ի՞նչ է պատասխանում մայրը տղայի հարցին:

- 1) Նրա ընկերներից ոչ մեկը քույր չունի:
- 2) Ընկերների մայրերը աղջիկներին թույլ չեն տալիս բակ դուրս գալ:
- 3) Նրանցից մեկը քույր չունի, իսկ մյուսինը դեռ շատ փոքրիկ է:
- 4) Լիլին իրենց բոլորովին չի խանգարում, չի նվնվում և խաղերին չի խառնվում:

բ. Ըստ Դավիթի՝ ինչո՞վ էր մեղավոր Լիլին, որ գնդակը հարևանի բակն ընկավ:

Պատասխան՝ _____

4

Ինչո՞ւ տղաները չէին կարող հարևանին խնդրել, որ գնդակը վերադարձնի:

Պատասխան՝ _____

5

ա. Ինչո՞վ օգնեց փոքրիկ աղջիկը տղաներին:

Պատասխան՝ _____

բ. Ինչի՞ց ենք մենք իմանում, որ եղբոր վերաբերմունքը նրա հանդեպ փոխվեց:

Պատասխան՝ _____

2-րդ մաս

Կատարի՛ր տրված առաջադրանքները:

6

Տրված բառակապակցությունների ընդգծված բառերում բաց թողնված տառի կամ տառակապակցության տեղում դատարկ վանդակ է: Արտագրի՛ր ընդգծված բառերը՝ դատարկ վանդակի փոխարեն լրացնելով բաց թողած տառը կամ տառակապակցությունը:

տաք հա ուստ հմուտ բարդ
լայն մի անցք երկարավիզ ընձու տ

Պատասխան՝ _____ , _____ ,
_____ , _____

7

Ո՞ր բառի իմաստն է՝ *փորելով գետնի տակից որևէ հին բան հանել*

- 1) պեղել
- 2) զննել
- 3) նշմարել
- 4) կերտել

8

Տրված բառերից որի՞ դիմաց է սխալ նշված նրա տեսակը՝ ըստ կազմության:

- 1) *աշխարհամաս* – հոդակապով բարդ բառ
- 2) *գարմանալի* - վերջածանցավոր բառ
- 3) *ջրհոր* – անհոդակապ բառ
- 4) *մատիտ* – ածանցավոր բառ

9

Տրված բառերից յուրաքանչյուրի դիմաց նշված է, թե այն ինչ խոսքի մաս է: Ո՞ր տարբերակում է սխալ նշված:

- 1) *դպրոց* – իր ցույց տվող գոյական
- 2) *այգի* – ածական
- 3) *թեև* – շաղկապ
- 4) *երեսուն* – թվական

10

Ո՞րն է տրված նախադասության ենթական:

Վերադարձին մի անտառի մեջ թագավորը հանդիպեց մի ծերունու:

Պատասխան՝ _____